

# Naturens pollinerare

## Fjärilar

De flesta fjärilarna i Sverige övervintrar som ägg, larver eller puppor. Några migrerar hit över sommaren och ett fåtal övervintrar som vuxna. Den vanliga Tistelfjärilen har världsrekord i långdistansflygning eftersom den flyger hit ända från Västafrika - över 500 mil. Tyvärr har 50 % av Europas fjärilar försvunnit de senaste 20 åren, i takt med att de moderna jord- och skogsbruken växer.

Hittar man fjärilspuppor i jorden eller i sin kompost bör man därför lägga tillbaka dem och försiktigt täcka över dem igen. Pupporna kan vara i olika färger från ljus beige till mörkt bruna.



Fjärilspuppa

## Värdväxter

Brännässlan är värdväxt för många fjärilsarter. Om man sparar lite nässlor i ett hörn av lotten kanske man kan locka bl.a. påfågelsöga, vinbärsfuks, nässel-, tistel- och amiralfjäril. Även en mängd nattfjärilar har nässlan som värdväxt.

Apollofjärilens larver lever på diverse stenpartiväxter som ex. rosenrot, kärleksört, fetknopp och taklök. Apollofjärilen har minskat p.g.a. försurningen. Hittar man en sådan larv så kan man vara säker på att marken är kalkhaltig.

Kålfjäril, Rapsfjäril och Aurorafjäril gillar alla kål och korsblommiga växter. Det kan därför vara bra att spara några löktrav som tillhör de korsblommiga växterna. De lever även på isop, så det kan man kanske odla i närheten av kålen och hoppas att de dras till den istället.

## Biholkar & humlebon

Det finns ca 237 arter av Solitärbin i Sverige. Många av dem är utrotningshotade. De är oftast specialiserade för att pollinera olika växtgrupper. De har också fantasifulle namn som ofta visar på deras näringssök, boval eller utseende. Namn som ex. fibblebi, byxbi, blålockebi, murarbi, blomdyrkarbi och gökbi.

Man kan också bygga egna biholkar, som man placerar i riktning mot syd till sydväst. Vill man måla sin holk bör det göras under vintern så att färgen hinner torka ordentligt, eftersom bina inte gillar färsk färglukt.

I rören lägger bina flera ägg på rad, ibland upp till 5 stycken. Hålen ska vara minst 8 cm djupa och diametern kan vara 3 – 13 mm. De bina som pollinerar äppelträd föredrar hål som är runt 11 mm i diameter. Många av bina är mindre och väljer därför håldiametrar på 3 – 6 mm.



En kall och regnig vår pollinerar inte några bin hallonen så bra, utan då bör man kanske förlita sig på humlor. De har päls och samlar nektar även när det regnar.

Av humlan finns det 39-40 arter i Sverige och en några av dem börjar tyvärr bli ovanliga.

En vanlig blomkruka av lera grävs ner upp och ned i jorden. 3 saker är viktiga - Torrt, regnskydd och halm eller spån preparerat med muskiss.

Humledrottningen har nämligen på våren, när hon letar bo, en viss förkärlek för gamla musbon. Har man inget muskiss på lager finns det kanske att få i zooaffärer.

Vanliga pollinerare som ofta glöms bort är blomflugorna. Var rädd om dem – deras larver går fram som dammsugare bland bladlöss.

Många skalbaggar, däribland nyckelpigan låter sig också smaka av pollen och nektar.

Även getingar som är sötsugna kan hjälpa till att pollinera.